

Moord in de tunnelflat

Eerste druk, 2013
© 2013 Joost Visbeen

Omslagillustratie: Jan Zandstra, Gouda
www.joostvisbeen.nl

ISBN: 9789048431076
NUR: 331

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

De in het boek genoemde namen van personen zijn fictief. Een eventuele overeenkomst met bepaalde personen of zaken berust op louter toeval.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonedig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

POLITIEROMAN

Moord in de tunnelflat

Joost Visbeen

1

Rechercheur Rus van Sint Annaland van het oude politiebureau aan de Houtmansgracht in Gouda slenterde vanaf het station, Vredebust, Kleiweg naar de Agnietenstraat om zijn weg naar het politiebureau te vervolgen. Voor de Arcadebioscoop in de Agnietenstraat verdrong jong en oud zich om een kaartje te bemachtigen voor de eerstvolgende voorstelling. Grote billboards kondigden de film *New York I love you* aan met in de hoofdrollen Bradley Cooper en Natalie Portman. Rus wierp een schalkse blik op het filmsterretje. Hij had al haar films gezien en alle cd's van haar gekocht. Hij kwam steeds weer onder de bekoring van haar liefvallige uitstraling. Hoewel hij er niet met anderen over sprak, was hij zeer op haar gesteld.

Peinzend wendde hij zijn blik af. Intussen liet hij zijn scherpe blik over het publiek gaan. Mensen observeren was bij hem een ingebouwde eigenschap. Rechercheurs gaan in burger gekleed, maar elke oplettende burger kan hen aan hun houding, loop en gestalte herkennen. Daarvan was hij overtuigd. Elke blik, elk gebaar getuigde van oplettendheid. Als hij erop werd aangesproken, bevestigde hij dat. Op de vraag waarom men dacht dat hij een rechercheur was, antwoordde de betrokkene: 'Ik voel het gewoon aan.'

Voor iemand die met snode plannen rondloopt, zal de aanwezigheid van een rechercheur niet snel gewaardeerd worden. De rechercheur is nu eenmaal volgens de wet bevoegd een verdachte van een strafbaar feit aan te houden.

Maar hoe zit het nu met de burger? Mag deze, als getuige van een misdrijf de verdachte aanhouden? Ja, bij ontdekking op heterdaad is hij daartoe bevoegd, maar hij moet wel aan een aantal eisen en voorwaarden voldoen. Hij moet de aangehoudene direct aan de politie overdragen. Om te voorkomen dat de verdachte de benen neemt, mag hij dwang uitoefenen door hem bijvoorbeeld tegen de grond te houden. Hij mag dus voorkomen dat de verdachte ervan doorgaat. Het is toe te juichen dat dagelijks burgers van deze bevoegdheid gebruik

maken. De politie en de officier van justitie zijn in de praktijk coulant tegenover burgers die het initiatief hebben genomen iemand aan te houden.

Rus herinnerde zich een zaak waarbij een bewoner van een villa op een zondagavond was thuisgekomen. Hij had zijn auto op de oprit van zijn woning geparkeerd. Toen hij uitstapte, zag hij nog net dat iemand er met zijn laptop en camera vandoor ging. De bewoner zette het op een lopen en hield de verdachte aan. Hij droeg hem over aan de kort daarna gearriveerde politie. De verdachte bleek de woning te zijn binnengedrongen door een ruit van de woonkamer te hebben vernield. Hij verdween met de goederen via dat ingeslagen raam. Bij de politierechter verweerde de verdachte zich met het verhaal dat de bewoner hem niet had mogen aanhouden omdat het geen heterdaad betrof.

De politierechter verwierp dat verweer.

Bij heterdaad valt niet alleen te denken aan de gevallen waarin de verdachte betrappt wordt terwijl hij bezig is ergens in te breken, maar ook aan de gevallen waarin de verdachte zich met de buit van de inbraak uit de voeten maakt.

Terwijl Rus in slenterpas in de richting van de Markt liep, stak een man die hem tegemoet kwam zijn hand naar hem op. De man grijnsde hem toe. Rus knikte terug.

Hij herkende hem direct. Het was Gerrit Vlot, de eerste crimineel die hij in zijn politiecarrière meemaakte. Dat was in de tijd dat hij surveillancedienst deed en gedurende zes maanden aan zijn oudere collega Jaap Rijnsburger was gekoppeld.

Het was die avond rustig in de stad totdat ze om tien uur een vent zagen lopen die hun aandacht trok doordat hij schuw om zich heen keek. 'Laten we eens met die vogel gaan praten, had Jaap gezegd.' De man was toen amper twintig jaar, had een mager postuur en een slungelige gang, zijn armen slingerden langs zijn lichaam. Jaap parkeerde de surveillanceauto langs het trottoir en riep door het geopende portierraampje: 'Hé Gerrit, waar ga je heen?' Gerrit keek verbouwereerd op, knipperde een paar keer met de ogen bij het zien van de auto

en glimlachte toen Jaap de auto uitstapte en naar hem toe liep. Rus volgde hem en liep via de andere kant naar de man.

‘Dag, meneer Rijnsburger,’ riep Gerrit, ‘hoe gaat het met u?’

‘Heel goed jongen. Waar zat je de laatste tijd?’

‘Och, ik heb wat rondgezworven.’

‘Hoe lang ben je al vrij?’

‘Een paar maanden geleden ben ik vrijgekomen.’

‘Heeft de reclassering voor werk gezorgd?’

Gerrit schudde zijn hoofd. ‘Ze hebben niets voor me gedaan. Ik werd zonder meer op straat gezet. Weet u soms een baantje voor mij?’

‘Nee, daar ga ik niet over,’ antwoordde Jaap, ‘heb je een vast adres?’

Gerrit grinnikte. ‘Overal en nergens.’

‘Laat me de inhoud van je rugzak eens zien?’

In een reflex draaide Gerrit zich om. ‘Waarom? Er zit niets bijzonders in.’

‘Laat me er toch maar even in kijken. Je wilt toch geen problemen?’

Met een nonchalant gebaar trok Gerrit de rugzak van zijn schouder en overhandigde het aan Jaap. Hij opende het, stak zijn hand erin en mompelde: ‘Ik had al zo’n vermoeden.’ In zijn hand hield hij een hoeveelheid gouden- en zilveren sieraden. ‘Hoe kom je daar aan, Gerrit?’

‘Een uur geleden van een onbekende vent gekocht.’

Jaap geloofde hem niet en zei: ‘Zo’n partij sieraden koop je niet van een onbekende vent. Kom op met je verhaal.’

Gerrit werd bleek om de neus en stond zenuwachtig te trappelen.

‘Luister eens meneer Rijnsburger. Ik weet niets van een diefstal. Ik heb dat spul voor honderd euro van die vent gekocht.’

‘Vertel maar hoe die vent heet en waar we hem kunnen vinden.’

‘Hij heet Arie, meer weet ik niet van hem. Ik ontmoette hem in het café De Papillon. Hij bood me dat spul aan. Ik bood honderd euro en toen zat ik eraan vast.’

‘Hoe kwam jij aan honderd euro? Ik geloof geen barst van je verhaal.’

Gerrit voelde zich steeds onzekerder worden en het zweet stond op zijn voorhoofd.

‘Het klinkt allemaal zo ongeloofwaardig, Gerrit. Ik houd je aan

voor diefstal van de partij sieraden. Dan kun je de rechercheurs vertellen waar ze vandaan komen. Zij zien kans om mensen die aan geheugenverlies lijden, daarvan te genezen.’ Ze brachten hem over naar het politiebureau.

Aan het begin van de avond was er aangifte van inbraak in een woning gedaan, waarbij een hoeveelheid sieraden was gestolen. De rechercheurs die de inbraak behandelden namen de zaak over. Later op de avond kregen Rus en Jaap te horen dat Gerrit had bekend de inbraak te hebben gepleegd.

‘Een mooie zaak, Jaap,’ zei Rus bewonderend.

‘Dat is het mooie van ons werk, Rus. Als je lang genoeg meeloopt, ga je je klanten kennen. Ik merkte aan zijn gedrag dat er wat aan de hand was. Een beetje geluk speelt daarbij een rol.’

Rus voelde zich steeds meer in zijn element bij de surveillancedienst. Hij begreep dat je niet alleen geluk nodig hebt, maar dat oplettend zijn, toezicht houden, je wijk en de mensen die er wonen kennen van wezenlijk belang zijn om een goed politieman- of vrouw te zijn.

Jaap leerde hem te letten op dingen die niet passen in het gebruikelijke beeld en patroon. Voor een ervaren politieman- of vrouw heeft alles zijn waarde. Hij of zij surveilleert, observeert en probeert te onthouden. Het vermogen om wat men gezien heeft te onthouden, is dikwijls van cruciale waarde.

‘Je moet de mensen nemen zoals ze zijn, Rus,’ adviseerde Jaap. ‘Ze kunnen aardig tegen je zijn. Ze kunnen je uitschelden. Ze kunnen met je vechten. Dat is allemaal inherent aan ons werk, maar ik accepteer niet dat zo’n boef me belazert.’

Vele uren brachten Rus en Jaap samen in de surveillance door. Ze beslechtten ruzies op straat en in de kroegen. Ze surveilleerden in de straten en steegjes van hun stad en zorgden ervoor dat ze opvallend aanwezig waren.

Ze waren zich voor honderd procent bewust van stille en openlijke antipathie van een deel van de bevolking die ze tegenkwamen. Daar tegenover stond het onthaal dat ze kregen van de mensen die ze behulpzaam konden zijn.

Voor Rus de Markt had bereikt, ging de portofoon over. 'Rus van Sint Annaland.'

'Met Elza de la Fontaine,' riep een opgewonden stem.

'Wat is er aan de hand? Je klinkt zo opgefokt.'

'In een woning van de tunnelflat ligt het lijk van een man.'